

Miljötabaksrök

Kapitel 10

Antonios Georgelis och
Anna Bergström

Miljötabaksrök

- Tobaksrök består av tusentals ämnen som frisätts i form av gaser eller partiklar, många av dessa ämnen är hälsoskadliga t.ex. cancerframkallande
- Jämfört med icke-rökare löper tobaksrökare:
 - 4 till 17 gånger högre risk att insjukna i lungcancer
 - 2 till 3 gånger högre risk att utveckla kronisk obstruktiv lungsjukdom (KOL)
 - 4 till 5 gånger högre risk för hjärtinfarkt

Hälsoeffekter

Miljötabaksrök kan leda till:

- Lungcancer
- Hjärt- och kärlsjukdom
- Astma och KOL

- Försämrad lungfunktion hos barn, astmasymtom, fostertillväxt, för tidig födsel, plötslig spädbarnsdöd, mm

Rökning och tidstrender: Andel (procent) personer som är dagligrökare			
1994	1998	2007	2015
30	22	14	8

Tabell 10.1. Rökning och födelseland

Andel (procent) rökare i befolkningen i Stockholms län, uppdelat på födelseland och kön.

	Kvinnor	Män	Totalt
Sverige	8,3	6,6	7,4
Övriga Norden (inte Sverige)	13	11	12
Övriga Europa (inte Norden)	8,3	16	12
Övriga världen (inte Europa)	3,9	12	8,1
Totalt	8,0	8,0	8,0

Exponering för miljötobaksrök

Tabell 10.3. Daglig exponering för miljötobaksrök, födelseland och tidstrender

Andel (procent) av befolkningen i Stockholms län som dagligen utsattes för miljötobaksrök 2007 och 2015, uppdelat på födelseland.

	2007	2015
Norden (Inklusive Sverige)	7,1	2,6
Utanför Norden	14	6,9
Totalt	8,3	3,4

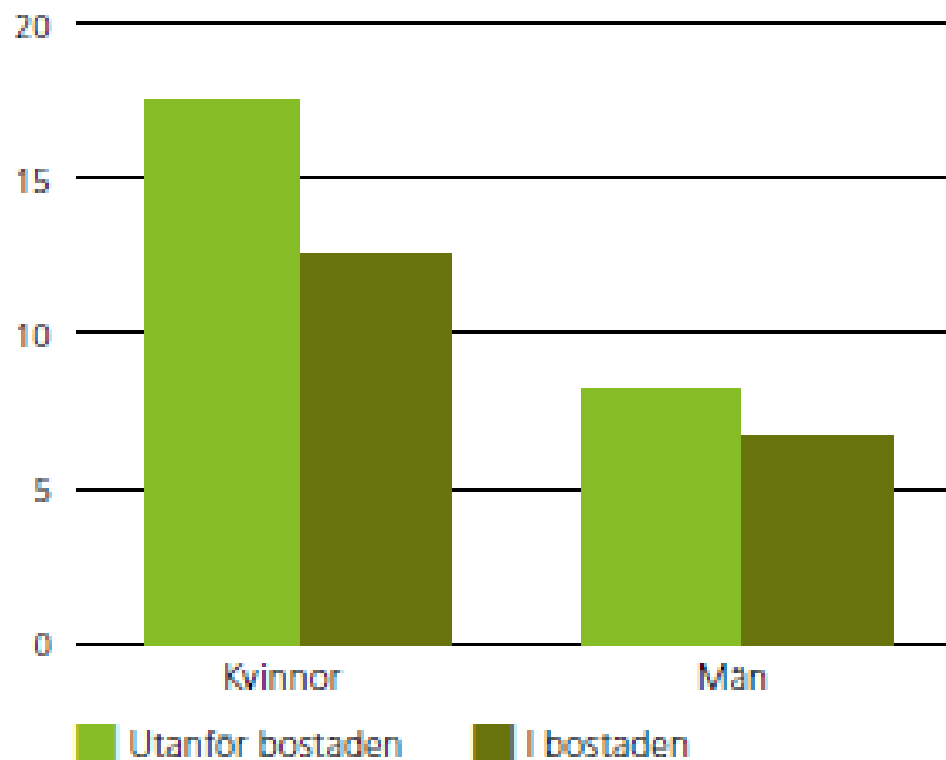
Tabell 10.2. Miljötobaksrök och utbildningsnivå

Andel (procent) av befolkningen i Stockholms län som dagligen utsätts för miljötobaksrök, uppdelat på utbildningsnivå.

Grundskola	Gymnasieskola	Högskola	Totalt
6,1	4,2	1,5	3,4

Figur 10.2. Besvär av andras tobaksrök

Andel (procent) av befolkningen i Stockholms län som uppger att de besväras av andras tobaksrök utomhus i närheten av sin bostad eller inomhus i sin bostad minst en gång per vecka de tre senaste månaderna.

Riskbedömning

- Trots den positiva utvecklingen beräknas miljötobaksrök bidra till cirka 15 fall av hjärt- och kärlsjukdom och några fall av lungcancer årligen i Stockholms läns befolkning.

Förslag till möjliga åtgärder

- Informera om miljötobaksrökens negativa effekter på hälsan. Mot bakgrund av regionala och sociala skillnader i både rökvanor och exponering för miljötobaksrök, kan riktade informationsinsatser vara mer effektiva än generella insatser.
- En justering av tobakslagen som gör det möjligt för:
 - fastighetsägare att vidta åtgärder mot rökning på balkonger/altaner
 - myndigheter att ta fram en vägledning som kan förenkla för lokala tillsynsmyndigheter att ställa juridiskt hållbara krav på grannar som utsätter andra med sin rökning.
 - Det ökar också möjligheten att skapa rökfria bostadshus vid nyproduktion.
- Justering av tobakslagen så att det blir rökförbud i flera utemiljöer som till exempel på uteserveringar, vid bushållplatser, och i parker.